

Ἡ ἀνάγκη αὕτη ὑπάρχει μεγαλύτερα, ἢ μικροτέρα κατὰ τὸν βαθμὸν τῷ πολιτισμοῦ καὶ τὴν θερμότης πολιτικῆς κυβερνήσεως.

Εἰς τὴν Ῥώμην ὅμως εὐρίσκεται καὶ αὕτη περιωρισμένη, καθὼς καὶ αἱ ἄλλαι χρεῖται, διὰ τὴν στάσιμον πολιτικὴν τῆς χώρας. Τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος τῶντι ἐμπεριλαμβανέται μὲν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀλλ' ἐξαιρεῖται τῶν κοινωνιῶν τῆς, οὔτε κινεῖται μετ' αὐτῆς, οὔτε ἐμπορικῶς συμπεριφέρεται, οὔτε κλονεῖται εὐκόλως ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς ἡλεκτρισμοὺς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι διατηροῦσι, παροξύνουσι καὶ ἀναπτύσσουν τὴν αἰσθητικότητά τῶν ἐθνῶν.

Ὅτι περισσεύει μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρώτων χρεῶν, οἱ Ῥωμαῖοι τὸ δαπανῶσιν εἰς ὕπνον, εἰς ἔρωτας, εἰς ματαιότητα, εἰς ἐριδας θεολογικὰς καὶ εἰς λιτανείας.

Ἀπὸ τὸ ἄριστον μεταβαίνουσιν ἐνταῦθα ἀμέσως εἰς τὸν ὕπνον, κοιμῶνται δὲ μέχρις ἑκτῆς ὥρας τῆς ἐσπέρας· ἀλλ' ἐγερθέντες τί πράττουσιν ἄρα γε; οὐδὲν, ἢ οὐδαμῖνα· ἐπειθούσης δὲ τῆς νυκτὸς παύουσι μὲν πάντα τὰ ἔργα καὶ κλείονται τὰ ἐργαστήρια· ἄνδρες δὲ καὶ γυναῖκες καὶ νεάνιδες ἐξέρχονται μέχρι τρίτης πρωϊνῆς ὥρας· τότε περιπατοῦσι εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Corso (δρόμου) ἢ συναναστρέφονται εἰς τοὺς κατὰ μέρος συλλόγους, ἢ τρώγουσιν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα.

Ἐκάστη νύξ θεωρεῖται ὡς δημόσιος ἑορτὴ, τὴν ὁποῖαν διευθύνει καὶ διεξάγει ὁ ἔρως, ὅστις ὅμως ὑπάρχει ὕλικός καὶ χαμαίζηλος. διότι αἱ αἰσθήσεις μόνον ὁμιλοῦσιν εἰς τὰς αἰσθήσεις, καὶ εὐκόλως συνακούονται, ἢ ἡ ματαιότης εἰς τὴν ματαιότητα· σπανίως δὲ ἡ καρδιά καὶ ἡ φαντασία εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὴν φαντασίαν.

Λεῖπει ἐκ τῆς Ῥώμης ἡ ἠθικὴ ἐκείνη σεμνότης, ἥτις εὐρίσκεται ἀλλαχοῦ.

Αὐτοὶ περιστάσεις αὐξάνουσι θαυμασίως τῶν Ῥωμαίων τὴν εὐτυχίαν· ἡ θρησκεία διὰ τῶν ἀρέσιων τῆς συγκαλύπτει τὸ παρελθόν, διὰ δὲ τῶν ὑποσχέσεων τῆς παριστάνει τερπνὸν τὸ μέλλον· ἀρκεῖ ὁ λαὸς νὰ παρειαυρίσκηται τακτικῶς εἰς πάσας τὰς ἱεροτελεστίας δηλ. εἰς τὰ θεάματα, καὶ νὰ ψιθυρίζῃ τινὰς λέξεις, ὁ οὐρανὸς τότε ἀνέκει εἰς αὐτόν.

Ἡ ἀρχαία Ῥώμη ἦτο τεχνητὴ, εἴτε ἔργον μόνον φιλοδόξου καὶ μεγαλεπήβολου κυβερνήσεως, ἥτις ὅμως δὲν ἐδύνατο νὰ διαιωήσῃ. Ἡ ἀληθὴς καὶ φυσικὴ Ῥώμη ὑπάρχει ὁποῖαν σήμερον τὴν βλέπομεν. Οὐδέποτε οἱ Ῥωμαῖοι θέλουσιν ἔχει μεγαλοφρεῖς ἄνδρας εἰς τὰ τέχνας καὶ ἐπιστήμας, τοῦλάχιστον ἂν θέλωμεν νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν παρόντων· ἀλλ' ὅτι ἀρέσκει καὶ κινεῖ τοὺς ἄλλους δὲν ἀποταλεῖ καὶ τὴν εὐτυχίαν τινὸς λαοῦ.

Καθὼς οἱ ἰδιῶται, ὁμοίως καὶ οἱ λαοὶ ὅσον ὑπάρχουσιν ἑξωτερικῶς ἐπίφθοροι διὰ τῶν πλεονεκτημάτων, τὸσον ἀποβαίνουσι καὶ δυστυχέστεροι καθ' ἑαυτούς.

Ἐκ Ῥώμης.

Εἶπα διὰ μιᾶς τῶν προσηγηθειῶν ἐπιστολῶν μου

ὅτι εἰ ἐφημέριοι χρησιμεύουσιν ἐνταῦθα ὡς ὄργανα τῆς πολιτικῆς κυβερνήσεως.

Ἐφημέριοι τοιοῦτοι ὑπάρχουσι συνήθως ἐννεήκοντα εἰς τὴν Ῥώμην, ἀποβαίνουσι δὲ ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπάλληλοι σχεδὸν τῆς ἀστυνομίας.

Ἄμα τῶντι ὁ ἐφημέριος κατατηγύση πολίτην· δηλ. ἄνθρωπον τοῦ κοινῶ λαοῦ, οὗτος συλλαμβάνεται καὶ φυλακίζεται· διότι οἱ τῆς ἀνωτέρας τάξεως καὶ ἐνταῦθα, καθὼς ἄλλου, γνωρίζουσι νὰ ὑπερασπίζωνται ἑαυτούς.

Ἄλλ' ὁ λαὸς ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ ἐγχειρίδιον, καὶ αὐτοῦ δύναται τῶντι καὶ τοὺς αὐτογνώμονας ἐφημέριους νὰ φοβίσῃ. Εἶδον ἐφημέριον, ὅστις τρέμων τὴν μάχαιραν δὲν ἐτόλμα οὔτε τῆς οἰκίας του νὰ ἐξέλθῃ.

Πάντες οἱ καθολικοὶ ὀρεῖλουσι νὰ μεταλαμπρύνωσι κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ἐπὶ τίνι ἄρα γε ποιῇ; ἀφορισμοῦ, ὅστις δηλ. τοὺς ἐμποδίζει νὰ μεταλαμπρύνωσιν!

Οἱ λίγας ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα οἱ ἐφημέριοι ἀπαριθμοῦσι τοὺς παραβάτας τοῦ κανόνος τούτου, καὶ ἀπειθεῖς ἐνορίτας, τὸν δὲ κατάλογον παραδίδουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν· τὴν δὲ ἡμέραν τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου δημοσιεύονται πάντες οἱ κατάλογοι οὗτοι μετὰ τοῦ γενικοῦ ἀφορισμοῦ.

Ἐφημέριός τις ὅμως κατέκρινεν ἐμπροσθέν μου ὡς σκανδαλώδεις τὸ τοιοῦτον ἔθιμον· ἐγὼ, ἔλεγε, δὲν συντάττω καταλόγους· ἂν δὲ τις τῶν ἐνοριτῶν μου παραημέλησε τὸ χρέος του, ἀφ' οὗ τὸν ἐλέγξω μεταπειλῶν εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας, τὸν πέμπω εἰς τὴν φυλακὴν, τότε δὲ μεταλαμβάνει καὶ ἀκουσίως, ἀπὸ ῥῆσιν ἑνα τοιοῦτον ἐξ ἐβδομάδας φυλακισμένον, ἐκ τῆς τέλος ἡναγκάσθῃ νὰ μεταλάβῃ.

Ἐκ Ῥώμης.

Ὁ Γκίδης (Guide) παρέστησεν ἀλληγορικῶς τὴν ἀνατολὴν τῆς Ἡοῦς ἐπὶ τοῦ φατνώματος τῶν μυγερῶν τοῦ Ῥοσπιλιόση.

Ὡραῖαι γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι οὐδέποτε ἐξυπνήσαν ἔνωρεῖς ὥστε νὰ ἰδῇτε τὴν αὐγὴν, προσέχετε.

Ἐν ᾧ εἰσέτι ἡ νύξ κατασκιάζει τὴν ἀγανθὴ θάλασσαν, ἥτις ὅμως φωτίζεται ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ τῶν φωσφορίζοντων κυμάτων τῆς, ἀναφαίνεται αἰφνιδίως ἐκ τοῦ ἀφροῦ αὐτῶν εἰς τὸν αἶρα ἡ Ἥως, νέα περὶ καλλῆς, περιβεβλημένη πολύχρσα καλλύμματα κοκκινίζοντα κατ' ὀλίγον τῶν παρακολουθούντων αὐτὴν φῶν καὶ κρατούσα εἰς τὰς χεῖρας ἄνθη, προβαίνει ἐλέπουσα εἰς τὰ ὀπίσω συμπληθητικῶς τὸν ἥλιον, ὅστις καὶ αὐτὸς οὐχ ἥττον ἐρωτικῶς τὴν προσβλέπει ἀκολουθῶν.

Ἡ Ἥως καὶ ὁ ἥλιος τῶντι οὐδέποτε φθάνουσι μόλις δὲ βλέπονται πρὸς ὀλίγον κατὰ τὰς λαμπρὰς ἡμέρας. Ἐν τούτοις τέσσαρες ὑπερήφανοι ἱερεῖς ὑπερβαίνουσι ἀλίμενοι τὰ κυανὰ κύματα, τὰ ὅσα φλογιζόμενα φέρουσι τὸ χρυσοῦν ἄρμα.

Αἱ νεώταται θυγατέρες τῆς Ἡοῦς, αἱ πρῶται ὥστε αἱ ὁποῖαι τοσοῦτον ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τὴν μητέρα τῶν κρατούμεναι διὰ τῶν χειρῶν